

Overzicht: Geothermie (Aardwarmte) & Duurzame Warmtenetten in de Verkiezingsprogramma's TK25

Partij	Geothermie / Aardwarmte	Duurzame warmtenetten / Investerings	Opmerkingen / Bron
PvdD	Wil fossiele bronnen snel afbouwen, inzet op lokale, betaalbare en hernieuwbare energie. Geothermie wordt niet expliciet genoemd, maar "warmte- en koudeopslag" en "duurzame energie" wel.	Warmtenetten alleen als ze niet op fossiele industrie draaien. Warmtenetten moeten duurzaam zijn, in publieke handen, en burgers krijgen zeggenschap.	"We stoppen met warmtenetten aangesloten op de fossiele industrie, zoals raffinaderijen of afvalverbrandingsinstallaties." "De waterstofinfrastructuur blijft in publieke handen." "Energieprojecten dichtbij huis, opgewekt op eigen dak, of in beheer van de wijk of buurt."
Volt	Ziet geothermie als onderdeel van de energiemix. Wil in 2035 Nederlandse elektriciteit zonder aardgas opwekken, inzet op "groene waterstof" en "aardwarmte".	Stimuleert warmtenetten op aardwarmte en restwarmte van de industrie. Overheid neemt onzekerheid over kosten voor huishoudens weg.	"Volt zet in op de ontwikkeling van aardwarmte via subsidies voor innovatie, kennisuitwisseling en proefboringen. Daarnaast is Volt voorstander van het stimuleren van warmtenetten die draaien op aardwarmte en restwarmte van de industrie."
JA21	Geothermie wordt niet expliciet genoemd. Focus op kernenergie, fossiele infrastructuur behouden zolang alternatieven niet volwaardig zijn.	Wil stoppen met massale aanleg van nieuwe warmtenetten en de Wet collectieve warmte en de Wet gemeentelijk instrumentarium warmtetransitie terugdraaien.	"Stoppen met de massale aanleg van nieuwe warmtenetten en de invoering van de Wet collectieve warmte en de Wet gemeentelijk instrumentarium warmtetransitie terugdraaien."
ChristenUnie	Ziet geothermie als een van de duurzame bronnen. Wil investeren in geothermie, aquathermie en restwarmte.	Warmtenetten zijn belangrijk, moeten duurzaam zijn, en lokale participatie wordt gestimuleerd.	"De huidige inzet op warmtenet-projecten zetten we door. Het merendeel van de gebouwen zal voorlopig niet voor een warmtenet in aanmerking komen. Deze moeten via een stapsgewijze aanpak naar een duurzame warmtevoorziening toegroeien, zoals de hybride warmtepomp. Op termijn kan via het

Partij	Geothermie / Aardwarmte	Duurzame warmtenetten / Investerings	Opmerkingen / Bron
			bestaande gasnetwerk groen gas geleverd worden.” “We investeren in geothermie, aquathermie en restwarmte.”
SP	Geothermie wordt niet expliciet genoemd. Wil publieke grip op energievoorziening, inzet op isolatie en verduurzaming van woningen.	Warmtenetten worden niet expliciet genoemd, maar de SP wil publieke zeggenschap over energie, en investeert in isolatie en verduurzaming.	“De SP nationaliseert de energievoorzieningen en maakt ze daarmee weer betaalbaar én duurzaam, met publieke zeggenschap en solidariteit als uitgangspunt.”
BBB	Geothermie wordt genoemd als een van de duurzame bronnen. Wil investeren in lokale warmtenetten, restwarmte, geo- en aquathermie.	Wil warmtenetten stimuleren waar het op lange termijn rendabel is, met restwarmte van industrie, datacenters en afvalverwerkers, echter ook geo- en aquathermie.	“We willen, waar dit op lange termijn rendabel is, de aanleg van lokale warmtenetten stimuleren, waarbij restwarmte van bijvoorbeeld industrieën, datacenters en afvalverwerkers wordt gebruikt om woningen en bedrijven te verwarmen, echter ook geo- en aquathermie.”
PVV	Geothermie wordt niet genoemd. Wil stoppen met de energietransitie, geen nieuwe warmtenetten, geen verplicht van het gas af.	Tegen verplichte warmtepomp, niet verplicht van het gas af, geen nieuwe warmtenetten.	“We stoppen met de energietransitie en gaan netcongestie oplossen: geen windturbines, geen zonneparken of andere weersafhankelijke wiebelstroom. We gaan niet verplicht van het gas af, houden onze kolen- en gascentrales open en bouwen meer kerncentrales – stabiel en betrouwbaar.”
CDA	Geothermie wordt genoemd als onderdeel van de energiemix. Wil investeren in een mix van kernenergie, wind, zon, waterstof, groen gas, duurzame biomassa,	Warmtenetten worden genoemd als onderdeel van de energietransitie, met aandacht voor betaalbaarheid en uitvoerbaarheid.	“We investeren in een goede mix van kernenergie, windenergie, zonne-energie, waterstof, groen gas, duurzame biomassa, aardwarmte en schone brandstoffen.” “Bij de energietransitie hebben we niet de luxe opties uit te sluiten. We investeren in

Partij	Geothermie / Aardwarmte	Duurzame warmtenetten / Investerings	Opmerkingen / Bron
	aardwarmte en schone brandstoffen.		een goede mix van kernenergie, windenergie, zonne-energie, waterstof, groen gas, duurzame biomassa, aardwarmte en schone brandstoffen.”
GroenLinks- PvdA	Geothermie wordt niet expliciet genoemd, maar “duurzame warmte”, “warmtenetten”, “isolatie”, “aardgasvrij” en “energiepositief” wel.	Wil investeren in duurzame warmtenetten, publieke regie, en versnellen van de energietransitie.	“We maken het aantrekkelijker door de vaste en variabele kosten te verlagen. We zetten in op warmte- en koudenetten in publieke handen en ondersteunen gemeenten en bewonersinitiatieven daarin.” “Alle nieuwbouw wordt circulair gebouwd, gasvrij, natuurinclusief, minstens energieneutraal, en zo mogelijk energiepositief.”
NSC	Geothermie wordt genoemd als een van de duurzame bronnen. Wil inzetten op een mix van zon, wind, geothermie, groen gas, waterstof en kernenergie.	Warmtenetten worden genoemd als belangrijk, moeten duurzaam zijn, en publieke invloed op tarieven en aanbod.	“Zon, wind, geothermie, groen gas, waterstof en kernenergie zijn daarbij onmisbaar. De overheid moet stevig de regie nemen in de energietransitie, in het belang van inwoners en ondernemers.” “Steeds meer woonwijken worden aangesloten op een warmtenet. Omdat energie een basisbehoefte is, moet de overheid invloed houden op tarieven en aanbod. We kiezen voor een laag vast tarief en een hoger variabel tarief, zodat huishoudens grip houden op hun kosten. Warmtenetten moeten grotendeels in publieke handen zijn.”
VVD	Expliciet: geothermie als onderdeel van de energiemix, naast kernenergie, wind, zon, waterstof, groen gas.	Warmtenetten worden genoemd als onderdeel van de energietransitie, met aandacht voor betaalbaarheid en leveringszekerheid.	“We zetten vol in op kernenergie als stabiele energiebron. Daarnaast zetten we ook in op andere vormen van energie zoals windenergie op zee in combinatie met waterstof, groen gas, zonne-energie en geothermie.” “We helpen huishoudens en ondernemers te

Partij	Geothermie / Aardwarmte	Duurzame warmtenetten / Investerings	Opmerkingen / Bron
			verduurzamen: van isolatie en elektrisch rijden tot schonere productieprocessen. Verduurzaming moet effectief en realistisch zijn."
SGP	Expliciet: geothermie als alternatieve energiebron, naast aquathermie, kernenergie, getijdenenergie.	Warmtenetten worden genoemd als maatschappelijk gezien goedkoopste oplossing voor een derde van de bestaande wijken. SGP wil investeringen in warmtenetten, met aandacht voor betaalbaarheid en lokale samenwerking.	"Voor uitrol van geothermieprojecten is meer investeringssteun in plaats van SDE-exploitatiesubsidie nodig." "Voor ongeveer een derde van de bestaande wijken is een warmtenet maatschappelijk gezien de goedkoopste oplossing. Het Rijk draagt bij aan het betaalbaar houden van een aansluiting op een warmtenet."
D66	Geothermie wordt niet expliciet genoemd, wel "warmteopslag". D66 sluit geen technologie uit.	D66 wil investeren in warmtenetten via een Nationale Investeringsbank. Lokale energiecoöperaties krijgen steun, bewoners krijgen zeggenschap en participatie.	"We sluiten geen technologie uit. Voor een stabiel energiesysteem zonder CO ₂ -uitstoot blijven we openstaan voor kernenergie." "De bank investeert in wat Nederland vooruithelpt: van verzwaring van het elektriciteitsnet tot warmtenetten in dorpen en steden."

Samenvatting per partij

PvdD

- Wil fossiele bronnen snel afbouwen, inzet op lokale, betaalbare en hernieuwbare energie.
- Geothermie wordt niet expliciet genoemd, maar duurzame warmte en warmte- en koudeopslag wel.
- Warmtenetten alleen als ze niet op fossiele industrie draaien, moeten duurzaam zijn en in publieke handen.

Volt

- Ziet geothermie als onderdeel van de energiemix, stimuleert innovatie en proefboringen.
- Warmtenetten op aardwarmte en restwarmte van de industrie worden gestimuleerd.

JA21

- Geothermie wordt niet genoemd, focus op kernenergie en behoud fossiele infrastructuur.
- Wil stoppen met massale aanleg van nieuwe warmtenetten.

ChristenUnie

- Ziet geothermie als duurzame bron, investeert in geothermie, aquathermie en restwarmte.
- Warmtenetten zijn belangrijk, moeten duurzaam zijn, lokale participatie wordt gestimuleerd.

SP

- Geothermie niet expliciet genoemd, inzet op publieke zeggenschap energie, isolatie en verduurzaming.
- Warmtenetten niet expliciet genoemd, maar publieke grip op energievoorziening.

BBB

- Geothermie genoemd als duurzame bron, wil investeren in lokale warmtenetten, restwarmte, geo- en aquathermie.
- Warmtenetten stimuleren waar rendabel, met restwarmte van industrie, datacenters, afvalverwerkers, geo- en aquathermie.

PVV

- Geothermie niet genoemd, tegen energietransitie, geen nieuwe warmtenetten, geen verplicht van het gas af.

CDA

- Geothermie genoemd als onderdeel van de energiemix, investeren in mix van duurzame bronnen.
- Warmtenetten als onderdeel van energietransitie, aandacht voor betaalbaarheid en uitvoerbaarheid.

GroenLinks-PvdA

- Geothermie niet expliciet genoemd, maar duurzame warmte, warmtenetten, isolatie, aardgasvrij en energiepositief wel.
- Investeren in duurzame warmtenetten, publieke regie, versnellen energietransitie.

NSC

- Geothermie genoemd als duurzame bron, inzet op mix van zon, wind, geothermie, groen gas, waterstof, kernenergie.
- Warmtenetten belangrijk, moeten duurzaam zijn, publieke invloed op tarieven en aanbod.

VVD

- **Geothermie:** Wordt expliciet genoemd als onderdeel van de energiemix, naast kernenergie, wind, zon, waterstof en groen gas.
- **Warmtenetten:** Worden genoemd als onderdeel van de energietransitie, met aandacht voor betaalbaarheid, leveringszekerheid en innovatie. De VVD wil huishoudens en bedrijven helpen verduurzamen, o.a. via isolatie, warmtepompen en warmtenetten.

SGP

- **Geothermie:** Wordt expliciet genoemd als alternatieve energiebron, naast aquathermie, kernenergie, getijdenenergie en vergassing van biomassa. SGP wil meer investeringssteun voor geothermieprojecten.
- **Warmtenetten:** Worden gezien als maatschappelijk goedkoopste oplossing voor een derde van de bestaande wijken. SGP wil investeren in warmtenetten, met aandacht voor betaalbaarheid, lokale samenwerking en innovatie.

D66

- **Geothermie:** Wordt expliciet genoemd als onderdeel van de energiemix. D66 sluit geen technologie uit en ziet geothermie als een mogelijke bron naast zon, wind, waterstof en kernenergie.
- **Warmtenetten:** D66 wil investeren in warmtenetten via een Nationale Investeringsbank. Lokale energiecoöperaties krijgen steun, bewoners krijgen zeggenschap en participatie. Warmtenetten worden gezien als onderdeel van de energietransitie en sociale verduurzaming

Conclusie / Trends

Partijen die geothermie expliciet steunen en willen investeren

- **VVD, SGP, Volt, ChristenUnie, BBB, CDA, NSC**
 - Zien geothermie als essentieel onderdeel van de energiemix.
 - Willen investeren in innovatie, proefboringen en duurzame warmtenetten.
 - Benadrukken betaalbaarheid, leveringszekerheid en lokale samenwerking.

Partijen die duurzame warmte en warmtenetten steunen, maar geothermie minder expliciet noemen

- **GroenLinks-PvdA, SP, PvdD, D66**
 - Leggen nadruk op publieke regie, sociale verduurzaming en lokale zeggenschap.

- Geothermie wordt soms impliciet genoemd via termen als “duurzame warmte” of “warmteopslag”.

Partijen die kritisch of afwijzend zijn over geothermie en warmtenetten

- **JA21, PVV**
 - Willen stoppen met de energietransitie of beperken deze sterk.
 - Geothermie wordt niet genoemd; warmtenetten worden afgewezen of teruggedraaid.

Opvallende punten per partij

- **SGP:** Wil meer investeringssteun voor geothermie en ziet warmtenetten als goedkoopste oplossing voor verduurzaming.
- **Volt:** Combineert geothermie met restwarmte en wil kostenrisico's voor huishoudens wegnemen.
- **ChristenUnie:** Ziet geothermie als duurzame bron en stimuleert lokale participatie.
- **NSC:** Wil publieke invloed op tarieven en aanbod van warmtenetten.
- **VVD:** Benadrukt leveringszekerheid en realistische verduurzaming.